

Šiauliuose vanduo kokybiškas, tačiau gali būti kalkėtas

Artūro STAPONKAUS nuotr.

Paskelbus informaciją apie nuo vasario 1 dienos kylančias centralizuotai UAB „Šiaulių vandenys“ tiekiamo vandens kainas, socialiniuose tinkluose pasipylė gyventojų komentarai apie prastą tokio vandens kokybę ir ypač jo kalkingumą. Dėl kalkių gausos dalis gyventojų nesiryžta naudoti centralizuotai tiekiamo vandens, perka parduotuvę arba montuoja nepigius filtrus. Apie vandens kokybę paprašėme pakomentuoti UAB „Šiaulių vandenys“.

Jūratė RAUDUVIENĖ
jurate@skraistas.lt

Vanduo atitinka higienos normos reikalavimus

UAB „Šiaulių vandenys“ ryšį su visuomene atstovė Džiuljeta Korsakienė informavo, kad bendrovė geriamuoju vandeniu aprūpina apie 98,5 tūkstančio Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono aplinkinių gyvenviečių – Ginkūnų, Aukštelės ir Vijiolių – gyventojus. Gyventojams tiekiamas geriamasis vanduo išgaunamas Lepšių ir Birutės vandenvietėse iš 16 giluminių gręžinių, kurių gylis siekia 162–194 metrus. Išgautas požeminis vanduo pasižymi didesniu geležies ir amonio kiekiu, todėl prieš tiekimą paruošiamas Birutės, Lepšių ir Rėkyvos vandens ruošyklose.

Bendrovė, siekdama užtikrinti tiekiamo geriamojo vandens kokybę, 2000 metais rekonstravo Birutės vandenvietę, o 2015 m. – ir Lepšių. Vandenvietėse įrengti modernūs slėginiai filtrai sulauko tik tas medžiagas, kurių yra per daug, šiuo atveju – geležies ir amonio.

Kokybiškas vanduo yra toks vanduo, kuris nekenkia žmogaus sveikatai ir atitinka visus Lietuvos higienos normos „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ punktus. Šiauliuose vandentiekio vandens kokybę kontroliuoja UAB „Šiaulių vandenys“ Vandens tyrimų laboratorija. Laboratorija nustato visus šioje higienos normoje kontroliuojamus rodiklius, kurių yra per 50 (mikrobiologiniai, indikatoriai, toksiniai).

Vandens stebėseną vykdoma ištisus metus. 2022 m. iš vandenviečių ir vandentiekio tinklo (įskaitant įvadus į vartotojų pastatus) bei iš vidaus vandentiekio čiaupų buvo paimti 643 vandens mėginiai ir atlika 8 230 laboratorinių tyrimų. Laboratorinių tyrimų rezultatai parodė, kad ūriamų medžiagų koncentracija UAB „Šiaulių vandenys“ tiekiamame geriamajame vandenyje yra mažesnė už nustatytas ribas arba artima minimaliai vertei. Šių rodiklių rezultatai jau daug

Jūmonės „Šiaulių vandenys“ atstovė teigia, kad centralizuotai tiekiamas vanduo yra tinkamas gerti tiesiai iš čiaupo.

metų nekinta.

Laboratoriniai tyrimai patvirtina, kad vandens ruošyklose paruoštas ir vartotojams tiekiamas geriamasis vanduo 100 procentų atitinka Lietuvos higienos normos reikalavimus pagal visus kokybės rodiklius.

Kalkės vandenyje nereiškia, kad jis nekokybiškas

Dž. Korsakienė pripažino, kad UAB „Šiaulių vandenys“ sulaukia vartotojų skundų dėl kieto, kalkėto vandens – toks vanduo apibūdinamas kaip nekokybiškas. Tikriausiai svarbiausias dalykas yra išsiaiškinti, kodėl vanduo yra kietas ir kas gi yra tos kalkės.

Vandens kietumą (kalkėtumą) lemia jame ištirpusių kalcio ir magnio druskų kiekis. Lietuvos higienos normoje vandens kietumo rodiklis nėra reglamentuojamas, t. y. šio rodiklio net nereikia vandenyje tirti. Šiaulių vandenviečių vanduo yra skirtingos mineralizacijos, todėl ir vandens kietumas yra nevienodas. Lepšių vandenvietės vanduo yra vidutiniškai kietas (3,08 mmol/l), o Birutės vandenvietės – kietas (4,40 mmol/l).

2020 metų gruodį Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje dėl žmoniems vartoti skirtos vandens kokybės sakoma, kad „saugus žmoniems vartoti skirtas vanduo reiškia, kad jame ne tik nėra kenksmingų mikroorganizmų ir medžiagų, bet ir kad jame yra tam tikrų natūralių mineralinių medžiagų ir būtinųjų elementų kiekių, atsizvelgiant į tai, kad ilgalaikis demineralizuoto vandens (vanduo, iš kurio pašalinta didžioji dalis mineralinių medžiagų) arba vandens, kuriame yra labai mažai tokių būtinųjų elementų kaip kalcis ir magnis, vartojimas gali kelti pavojų žmo-

nių sveikatai“.

Pasaulio sveikatos organizacijos teigimu, vandens kietumą lemiančių medžiagų kalcio ir magnio reikšmingu mineralinių medžiagų šaltiniu, reikalingu žmogaus fiziologinėms funkcijoms palaikyti.

„UAB „Šiaulių vandenys“ ruošdama geriamąjį vandenį vadovaujasi geriamojo vandens kokybę reglamentuojančiais norminiais dokumentais. Kadangi vandens kietumas neregamentuojamas, bendrovė, taip pat ir kiti vandens tiekėjai, neminkština vandens. Norėjume akcentuoti, kad vandentiekiumi tiekiamas geriamasis, o ne techninis vanduo. Jei kalbėtume apie vandens kokybę, tinkančią buitinei technikai, tai galime sutikti, kad kietas vanduo nepageidaujamas buitėje“, – aiškino Jūmonės atstovė.

Ji akcentavo, kad kalkių nuosėdos – tai kalcio ir magnio druskos. Ir kuo didesnė šių mineralinių druskų koncentracija vandenyje, tuo vanduo kietesnis, tuo daugiau kalkių nuosėdų ant paviršių. Požeminiame vandenyje yra gausu mineralų, o vanduo yra geras tirpiklis. Tekėdamas per uolienas vanduo prisotina naudingų mineralų. Tie mineralai yra tirpūs, todėl mes jų plika akimi nematome, bet kai vandenį kaitiname ar viriname, jie iškrenta nuosėdomis. Štai todėl ir atsiranda tos kalkių nuosėdos arbatinuke, ant vonios paviršių ir santechnikos įrangos.

„Jei paklaustumė žmonių, ar kietas vanduo (su kalkių nuosėdomis) yra pavojingas, dalis iš jų atsakytų teigiamai. Bet jei paklaustumė, ar žmogaus sveikatai kalcis ir magnis yra naudingas, tikriausiai didelė dalis žmonių atsakytų „taip“. Neįtikėtina: žmonės bijo šių gerųjų elemen-

tų vandenyje, nors mieliai vartoja kalcio ir magnio papildus. Kietas (kalkėtas) vanduo yra kokybiškas geriamasis vanduo ir tokį vandenį galima drąsiai gerti tiesiai iš čiaupo ir naudoti maistui ruošti“, – stebėjosi ryšį su visuomene atstovė.

Vanduo virinamas siekiant išvengti mikrobiologinės taršos. Tai daugiau aktualu naudojantiems šulinio vandenį.

Išsamios informacijos apie vandens kokybę galima rasti bendrovės interneto svetainėje.

UAB „Šiaulių vandenys“ kasmet atlieka klientų apklausą, kuria siekia išsiaiškinti vartotojų nuomonę ir pageidavimus dėl teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybės. 2022 metų pradžioje vykdytoje apklausoje dalyvavo 1 836 respondentai – 3,3 procento visų bendrovės klientų. Paaikškėjo, kad 90,2 procento apklaustųjų yra patenkinti vandentiekio geriamojo vandens kokybe pagal 6 kriterijus (vandens kvapas, skonis, spalva, tinkamumas maistui gaminti, galimybė vandenį gerti tiesiai iš čiaupo, saugumas vartoti). Šeši procentai neturėjo nuomonės šiuo klausimu, o 3,8 procento teigė, kad vandentiekio vanduo yra nekokybiškas.

„Esame viena iš nedaugelio pasaulio šalių, kurioje centralizuotai vandentiekiumi tiekiamas tik požeminis vanduo. Europoje tik Lietuva ir Danija yra visiškai aprūpintos požeminiu gėlu vandeniu. Jei išgautas požeminis vanduo neatitinka keliamų reikalavimų (pavyzdžiui, gali būti didesnis geležies, mangano, fluoro ir kt. medžiagų kiekis), vanduo paruošiamas ir subalansuojamas vandens gerinimo įrenginiuose ir tik tada tiekiamas vartotojams. Šiauliai išsiskiria geriamojo vandens kokybe visoje Lietuvoje“, – pabrėžė Dž. Korsakienė.

Pristatyta Lietuvos Respublikos Konstitucijai skirta paroda

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje pristatyta paroda „Lietuvos Respublikos Konstitucijos: ištakos, raida ir dabartis“. Parodoje eksponuojama beveik 100 eksponatų iš baigusio kadenciją Šiaulių apygardos teismo teisėjo Alfredo Vilbiko asmeninės kolekcijos, ekspozicija papildo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos leidiniai.

Susitikime A. Vilbikas išsamiai pristatė eksponatus. Lankytojai gali pamatyti 1918–1920, 1922, 1928, 1938 ir 1992 metų Lietuvos Respublikos Konstitucijas, 1791 metų Gegužės 3-iosios Abiejų Tautų Respublikos konstitucija, 2008 metais išleistą Lietuvos Respublikos Konstituciją, skirtą Seimo rinkėjui, kuriam po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukako 18 metų.

Parodoje eksponuojami ir suvenyrai, proginiai medaliai, nuotraukos, kitų valstybių konstitucijos, konstitucinių teismų suvenyrai.

Paroda veiks iki vasario 28 dienos.

Parengta pagal bibliotekos inf.

Bibliotekos nuotr.

Alfredas Vilbikas pristatė parodą „Lietuvos Respublikos Konstitucijos: ištakos, raida ir dabartis“.

Paskirtos vienkartinės skatinamosios stipendijos

Akmenės rajono savivaldybė paskyrė vienkartinės skatinamosios stipendijas studentams ir mokinėjams.

Gauta visuotika paraiškų, teikimo reikalavimus atitiko šešios. Stipendijos paskirtos Akmenės rajono mokyklų mokinėjoms Emilijai Lopaitytei, Altėjai Deimonai Palšytei (Akmenės rajono Ventos gimnazija), Akvilei Kulvinskaitėi, Rusnei Poškuitei, Julijai Kugrytei (Akmenės rajono Akmenės gimnazija). Skatinamoji stipendija skirta ir studentei Ievai Ištuganovaitei (Panevėžio kolegija).

Skatinamųjų stipendijų dydis – nuo 144 iki 349 eurų.

Parengta pagal Akmenės rajono savivaldybės inf.